ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 17.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. *ПЯТНИЦА*, *1-го Марта* — **1846** — *Wilno PIĄTEK, 1-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 23 *Февраля.*

Высочайшая Грамота.

Нашему Тайному Совѣтнику, Графу Льву Потоцкому.

Долговременная, отлично-усердная служба ваша и постоянные успѣхи въ сношеніяхъ съ Дворомъ Сицилійскимъ, въ качествѣ Чрезвычайнаго Посланника и Полномочнаго Министра Нашего. пріобрѣли вамъ Монаршую признательность Нашу; во изъявленіе оной Всемилостивѣйше жалуемъ васъ кавалеромъ *ордена Св. Александра Невскаго.* Препровождая при семъ орденскіе знаки, пребываемъ Императорскою Нашею милостію къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Неаполѣ,
Ноября 27-го дня 1845 года.

Извѣстія съ Кавказа.

25-го Января 1846 *года.*

За отсутствіемъ Генералъ-Лейтенанта Князя *Аргутинскаго Долгорукова*, временно вмѣсто него Командующій войсками въ Южномъ Дагестанѣ, Генералъ Маіоръ Князь *Андрониковъ*, доноситъ, между прочимъ, что разбитіе Мюридовъ, 30-го минувшаго Ноября, при Ходжалъ-Махи, о чемъ было уже сообщено въ извѣстіяхъ съ Кавказа, имѣло, какъ замѣтно, большое вліяніе на сосѣдственныя общества: Мукаркскій магалъ, бывъ занятъ Мюридами, очищенъ послѣ того безъ выстрѣла, и тамошніе жители явились съ безусловною покорностію къ Управляющему Казикумыхскимъ Ханствомъ.

Повсюду, какъ въ Южномъ, такъ и въ Сѣверномъ Дагестанѣ, равно на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, господствуетъ совершенное спокойствіе.

Говоря въ свое время объ оконченной уже нынѣ рубкѣ Гойтинскаго Лѣса въ Чечнѣ, упомянуто было, что въ Январѣ снова соберутся войска, для истребленія Лѣса Гехинскаго. Съ этою цѣлію, въ половинѣ текущаго мѣсяца, двинулся изъ укрѣпленія Вознынскаго отрядъ изъ 6-ти баталіоновъ, 6-ти сотенъ конницы и 10-ти орудій, подъ начальствомъ Генералъ-Маіора *Нестерова*, а изъ укрѣпленія Воздвиженскаго выступили десять баталіоновъ, десять ору-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 23 go Lutego.

Najwyższy Dyplomat,

Naszemu Radzcy Tajnemu, Hrabiemu Leonowi Potockiemu.

Długoletnia, odznaczająca się gorliwością służba wasza i ciągłe powodzenie w stosunkach z Dworem Sycylijskim, w charakterze Nadzwyczajnego Posła i Pełnomocnego Ministra Naszego, zjednały wam Monarszą wdzięczność Naszą; w dowód której Najłaskawiej mianujemy was Kawalerem *Orderu Św. Alexandra Newskiego.* Załączając przytém znaki orderu, zostajemy Cesarską Naszą łaską ku wam przychylni.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W Neapolu,
27 Listopada 1845 roku.

Wiadomości z Kaukazu.

25 *Stycznia* 1846 *roku.*

Pod niebytność Jenerał-Porucznika Xięcia *Argutińskiego-Dołgorukowa*, dowodzący tymczasowo na jego miejscu wojskami w południowym Dagestanie Jenerał Major Xiążę *Andronikow*, donosi między innemi, że rozbicie Miuridów w dniu 30 zeszłego Listopada pod Chodżał-Machi, o czém już było doniesiono w wiadomościach z Kaukazu, miało, jak widać, wielki wpływ na sąsiednie gminy; zajmowany bowiem przez Miuridów Mukarnski magał, opuszczony został potém bez wystrzału, i tameczni mieszkańcy stawili się z bezwarunkową uległością przed Zarządzającym Kazikumyskiém Chaństwem.

Wszędzie, tak w południowym jako i w północnym Dagestanie, tudzież na linii Kaukazkiéj i w Czarnomoryi panuje największa spokojność.

Mówiąc w czasie właściwym o ukończoném już wycięciu puszczy Hojtyńskiéj w Czecznie, wspomniano, że w Styczniu znowu zbiorą się wojska dla wycięcia puszczy Gechińskiéj. W tym celu, w połowie bieżącego miesiąca wyruszył z twierdzy Wołyńskiéj oddział, złożony z 6 batalionów, 6 secin konnicy i 10 dział, pod dowództwem Jenerał-Majora *Nesterowa*, a z warowni Wozdwiżeńskiéj wystąpiły 10 batalionów, 10 dział i 4 moździerze pod wodzą Jenerał-Porucznika *Frejtaga*. Oddziały te, wśród ma-

дій и четыре мортиры, подъ командою Генералъ Лейтенанта *Фрейтага*. Отряды эти, имѣя съ Горцами большею частію незначительныя перестрѣлки, направлялись съ различныхъ сторонъ къ Гехинскому Лѣсу. Пальба изъ орудій, произведенная Генераломъ *Фрейтагомъ* для обстрѣлянія этого лѣса, въ которомъ, по имѣвшимся свѣдѣніямъ, собрались и ожидали нашихъ войскъ Чеченцы, послужила Генералу *Нестерову*, по предварительному съ нимъ о томъ условію, сигналомъ для наступленія отъ рѣки Валерика. Чеченцы, не выдержавъ артиллерійскаго огня и натиска войскъ съ двухъ сторонъ, бѣжали; затѣмъ оба отряда соединились безъ потери, и, расположась въ Гехинскомъ Лѣсу, приступили къ рубкѣ и сожиганію онаго.— Работа эта продолжается дѣятельно, и, не взирая на покушенія непріятеля вредить намъ частыми перестрѣлками, уронъ съ нашей стороны, по 10-е Января, былъ весьма незначителенъ.

Съ Праваго Фланга Кавказской Линіи получены весьма отрадныя свѣдѣнія: временно Командующій войсками на этой Линіи, Генералъ-Лейтенантъ *Завадовскій*, доноситъ, что, по приглашенію Абадзехскихъ старшинъ, онъ отправился, 3 го Января, на Лабинскую Линію, для окончательныхъ переговоровъ съ ними о принесеніи покорности Государю Императору. Въ Махошевскомъ укрѣпленіи были уже собраны главные Абадзехскіе старшины; переговоры продолжались нѣсколько дней, и наконецъ, 8 го Января, почетнѣйшіе старшины и эфендіи, за себя и за весь народъ Абадзехскій отъ рѣки Пша до рѣки Псефира, подписали условія, предложенныя имъ для вступленія въ число подданныхъ Его Императорскаго Величества.

Сильный и воинственный народъ Абадзехскій, имѣющій, по приблизительному соображенію, до ста тысячъ душъ народонаселенія, добровольно и не вынужденный страхомъ нашего оружія, принялъ обязательство жить мирно въ своихъ предѣлахъ, обратить прежнюю вражду въ дружелюбныя съ нами сношенія, не терпѣть у себя людей неблагонадежныхъ, противиться враждебнымъ противу насъ замысламъ другихъ горскихъ народовъ, не нарушать нашихъ законовъ, и устроить у себя, по своимъ обычаямъ, порядокъ и внутреннее управленіе.

Такое счастливое событіе весьма важно для благосостоянія всего Праваго Фланга Кавказской Линіи, и покореніе Абадзеховъ можетъ служить примѣромъ для другихъ племенъ, изъ числа которыхъ Шапсуги оказали уже къ тому наклонность, и только отложили до весны рѣшительное окончаніе переговоровъ.— Еще до принесенія покорности, Абадзехи въ послѣднее время оставались совершенно покойными, не предпринимали противъ Лабинской Линіи ни какихъ враждебныхъ покушеній, изъявляли рѣшительную наклонность къ миролюбію и къ исполненію своихъ обѣщаній, данныхъ Главнокомандующему, во время посѣщенія имъ того края.

— Спокойствіе Праваго Фланга содѣйствовало успѣхамъ въ устройствѣ Лабинской Линіи: станицы и укрѣпленія оной находятся въ самомъ удовлетворительномъ состояніи. Въ войскахъ и между жителями во весь прошедшій годъ больныхъ было очень мало; казаки Лабинскаго Полка имѣли изобильный урожай, который не только удовлетворялъ ихъ нужды, но и произвелъ общее обиліе и благосостояніе даже самыхъ бѣдныхъ семействъ. Въ особенности пріятно видѣть двѣ новыя станицы, Михайловскую и Петропавловскую, водворенныя въ прошломъ году. Не смотря на то, что ихъ устройство началось въ Іюнѣ, онѣ представляютъ уже нынѣ видъ цвѣтущаго довольства и благоустройства. Въ теченіе столь короткаго времени возведено въ первой 210, во второй 214 домовъ, кромѣ лавокъ и хозяйственныхъ построекъ. Переселенцы довольны и живутъ въ изобиліи, урожай хлѣба былъ замѣчательный, а въ послѣдніе мѣсяцы казаки, пользуясь спокойствіемъ сосѣднихъ племенъ, заготовили за Лабою много лѣса для домашнихъ потребностей.

Варшава, 21 *Февраля* (5 *Марта*).

По полученному вчерашній день рапорту Генералъ-Лейтенанта *Панютина* городъ Краковъ занятъ Россійскими войсками весьма рано 19 Февраля (3 Марта) безъ битвы, и какъ всегда при радостныхъ восклицаніяхъ жителей.

łoznacznych po większéj części z Góralami utarczek, zmierzały z różnych stron do Gechińskiéj puszczy. Kanonada dokonana przez Jenerał-Porucznika *Frejtaga* dla ostrzelania téj puszczy, w któréj, według doniesień, byli zebrani i oczekiwali naszych wojsk Czeczeńcy, posłużyła Jenerałowi *Nesterow*, w skutek poprzedniéj o tém umowy, za hasło do nadciągnienia od rzeki Walerika. Czeczeńcy, nie wytrzymawszy działowego ognia i naparcia wojsk z dwóch stron, pierzchnęli; następnie oba oddziały połączyły się bez straty i rozłożywszy się w Gechińskiéj puszczy zabrały się do jéj trzebienia i wypalania. Robota ta czynnie się posuwa, i pomimo pokuszenia nieprzyjaciela ku szkodzeniu nam częstém strzelaniem, strata z naszéj strony po dzień 19 Stycznia była nader mała.

Z prawego skrzydła linii Kaukazkiéj otrzymano wielce pocieszające wiadomości. Tymczasowo dowodzący wojskami na téj linii, Jenerał-Porucznik *Zawadowski* donosi, że w skutek zaproszenia przez Abadzechskie starszyzny, udał się 3 Stycznia na Łabińską linią dla ostatecznego umówienia się z niemi o poddanie się N. Cesarzowi Jego Mości. W Machoszewskiéj warowni byli już zebrani główne Abadzechskie starszyzny; układy ciągnęły się dni kilka, i nakoniec 8 Stycznia, celniejsi ze starszyzny i Effendich, za siebie i za cały narod Abadzechski, od rzeki Psza do rzeki Psefira, podpisali warunki, podane im dla wejścia do liczby poddanych Jego Cesarskiej Mości.

Silne i wojownicze plemię Abadzechskie, liczące podług przybliżonego rachunku do 100,000 dusz ludności, dobrowolnie i nie zmuszone obawą naszego oręża przyjęło obowiązek zostawać spokojnie w swoich granicach, zmienić dawną nienawiść na przyjaźne z nami stosunki, nie cierpieć wśród siebie ludzi niepewnych, opierać się nieprzyjaźnym przeciw nam zamachom innych góralskich plemion, i zaprowadzić u siebie, zgodnie ze swemi obyczajami, porządek i zarząd wewnętrzny.

Ten pomyślny wypadek wielce jest ważnym dla dobrego stanu całego prawego skrzydła linii Kaukazkiéj, i poddanie się Abadzechów może posłużyć za przykład dla innych plemion, z pomiędzy których Szapsugi, okazali już ku temu skłonność, i jedynie odłożyli do wiosny ostateczne ukończenie układów. Nawet przed poddaniem się jeszcze, Abadzechy w ostatnich czasach byli zupełnie spokojni, nie wszczynali przeciw Łabińskiéj linii żadnych nieprzyjaźnych zamachów i okazywali wyraźną skłonność do zgody, tudzież do dotrzymania obietnic, danych Głównodowodzącemu podczas bytności jego w tym kraju.

Spokojność Prawego Skrzydła dopomogła skutecznemu urządzeniu Łabińskiéj linii; stanice jéj i warownie są w stanie najbardziéj zaspokajającym. W wojskach i między mieszkańcami przez cały rok przeszły bardzo mało było chorych. Kozacy Łabińskiego półku mieli obfity urodzaj, który nietylko zaspokajał ich potrzeby, lecz nadto obdarzył dostatkiem i pomyślnością najuboższe nawet rodziny. Szczególniéj przyjemnie jest widzieć dwie nowe stanice Michajłowską i Pietropawłowską, zasiedlone w roku przeszłym. Mimo to, że ich urządzenie zaczęło się w Czerwcu, dziś już one stawią widok kwitnącego dostatku i porządku. W tak krótkim przeciągu czasu wzniesiono w piérwszéj 210, w drugiéj 214 domóstw, nie licząc kram i zabudowań gospodarskich. Osadnicy są zadowoleni i żyją w obfitości. Urodzaj był znakomity, i w ostatnich miesiącach kozacy, korzystając ze spokojności ościennych plemion, przygotowywali za Łabą wielką ilość drzewa na potrzeby gospodarskie.

Warszawa, 21 *lutego* (5 *marca*).

Stosownie do rapportu, otrzymanego w dniu wczorajszym od Jenerała-Lejtnanta *Paniutyna*, miasto Kraków zajęte zostało przez wojska Cesarsko-Rossyjskie, wcześnie rano w dniu 19 Lutego (3 Marca), bez bitwy, i jak zawsze, przy radośnych okrzykach mieszkańców.

Наши войска прибыли къ ночи въ Михаловицы, дабы съ разсвѣтомъ ударить на Краковъ: но заговорщики, узнавъ въ ночи же о прибытіи нашихъ войскъ, тотчасъ бѣжали изъ города по направленію къ Прусской Силезіи и къ Олькушскому Уѣзду. За ними посланъ въ погоню казачій полкъ, но они имѣютъ четыре часа впреди.

Wojska nasze przybyły w nocy do Michałowic, w celu uderzenia na Kraków o świcie, ale rokoszanie, dowiedziawszy się zaraz w nocy o ich nadejściu, niezwłócznie zbiegli z miasta w kierunku Szląska Prusskiego oraz powiatu Olkuskiego. Posłano za nimi w pogoń półk kozacki, lecz oni wyprzedzili go o cztéry godziny czasu.

—

Банкъ Польскій симъ объявляетъ, что при произведенномъ вчера тиражѣ Серій Удѣльныхъ Облигацій по займу въ 42 милліона, слѣдующіе Номера Серій, коихъ облигаціи подвергнуты будутъ тиражу 3 го (15) Марта сего года, были вынуты:

Bank Polski podaje do powszechnéj wiadomości, iż przy dopełnioném w dniu onegdajszém losowaniu Seryj Obligacyi Udziałowych z pożyczki 42-milionowéj, następujące numera Seryj, z których Obligacye do losowania w d. 3 (15) Marca b. r. należéć mają wyciągnięte zostały:

N-ra 5, 6, 22, 85, 97, 100, 119, 269, 299, 301, 335, 352, 370, 405, 410, 428, 442, 447, 458, 489, 530, 586, 607, 610, 615, 638, 728, 766, 776, 788, 797, 799, 803, 809, 820, 842, 856, 897, 946, 948, 954, 974, 1,006, 1,009, 1,103, 1,143, 1,188, 1,201, 1,204, 1,225, 1,236, 1,247, 1,276, 1,289, 1,317, 1,323, 1,324, 1,368, 1,376, 1,405, 1,437, 1,470, 1,489, 1,507, 1,585, 1,634, 1,635, 1,644, 1,664, 1,672, 1,677, 1,680, 1,710, 1,726, 1,747, 1,795, 1,803, 1,823, 1,824, 1,831, 1,845, 1,863, 1,888, 1,943, 1,947, 1,964, 1,984, 2,024, 2,050, 2,083, 2,090, 2,147, 2,187, 2,216, 2,219, 2,230, 2,294, 2,309, 2,370, 2,416, 2,445, 2,451, 2,547, 2,605, 2,651, 2,655, 2,690, 2,698, 2,700, 2,715, 2,722, 2,735, 2,745, 2,803, 2,840, 2,846, 2,865, 2,872.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Лембергъ, 18 Февраля.

Здѣсь обнародовано слѣдующее объявленіе: „Съ нѣкотораго времени, эмиссары или агенты находящихся за границею обществъ, имѣющихъ цѣлью ниспровергнуть законный въ Галиціи порядокъ и возбуждать здѣшнихъ жителей къ неповиновенію правительственнымъ властямъ, также другіе возмутители общаго спокойствія, вознамѣрились обольстить неопытныхъ и легковѣрныхъ, дабы привлечь ихъ къ исполненію преступныхъ своихъ замысловъ, распуская между ними слухи, будто въ скоромъ времени вспыхнетъ возстаніе, и распространится въ цѣломъ краѣ. Возмутители сіи, смотря по обстоятельствамъ и по лицамъ, разглашаютъ, что цѣлію мнимаго возстанія есть: возстановленіе прежней Польши, уничтоженіе существующаго различія сословій и уравненіе имуществъ посредствомъ общественнаго переворота, также освобожденіе крестьянъ отъ всякой барщины и прочихъ поземельныхъ повинностей, и наконецъ уничтоженіе налоговъ; гдѣ мѣры сіи оказываются недостаточными, тамъ они угрожаютъ кровавою местью, стремясь къ ниспроверженію существующаго общественнаго порядка, основаннаго на религіи и на законѣ. Сіи возмутители истиннаго благосостоянія, чуждые всѣхъ благоугодныхъ чувствованій, скитаясь безъ имущества и значенія въ обществѣ человѣческомъ, ждутъ съ нетерпѣніемъ того положенія дѣлъ; ибо, при возмущеніи законнаго порядка, не боятся они никакой потери; напротивъ того, въ случаѣ успѣха въ преступныхъ своихъ замыслахъ, видятъ матеріальныя свои выгоды. Правительство, какъ прежде такъ и теперь, употребитъ рѣшительныя мѣры, дабы положить конецъ этимъ безпорядкамъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ считаетъ своимъ долгомъ обвѣстить жителей здѣшняго края о настоящей цѣли сихъ смятеній, напомнить имъ вѣрноподданническую преданность къ всемилостивѣйшему нынѣ царствующему Государю, и ссылаясь на существующія постановленія, предварить ихъ, дабы они по легкомыслію, боязни, или по угрозамъ, не принимали участія въ таковыхъ преступныхъ замыслахъ.

На основаніи 52 § части первой Уголовнаго Уложенія, каждый содѣлывается виновнымъ въ государственномъ преступленіи, кто стремится къ насильственному преобразованію правленія, къ навлеченію или увеличенію опасности извнѣ, къ явному или тайному злоумышленію, посредствомъ-ли отдѣльныхъ лицъ, заговора, совѣта, собственнаго участія, поднятія оружія, или безъ поднятія онаго, сообщеніемъ къ тому средствъ, наущеніемъ, вовлеченіемъ въ дѣло, шпіонствомъ, содѣйствіемъ, словомъ, всякимъ способствованіемъ. Преступленіе сіе, по силѣ § 53 сего же Уложенія, хотя

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Lwów, 18 lutego.

Ogłoszono tu następujące obwieszczenie: „Od niejakiego czasu emissaryusze, czyli posłańcy za granicą przebywających stowarzyszeń, których celem jest, prawy porządek w Galicyi zburzyć, i mieszkańców tutejszych do nieposłuszeństwa przeciw istniejącym Władzom podniecać, niemniéj inni burzyciele ogólnego pokoju, niedoświadczonych i łatwowiernych do wykonania swych zbrodniczych zamysłów uzyskać chcieli, rozszerzając postrach przyszłego niepokoju, oraz głosząc, że ogólne powstanie wkrótce wybuchnie, i w całym się kraju rozszerzy. Kiedy ci burzyciele swobody, podług różnicy okoliczności i osób przywrócenie dawnéj Polski, zniweczenie teraz istniejącéj różnicy stanów, i równy podział majątków za pośrednictwem socyalnego wstrząśnienia, mianowicie zaś włościanom uwolnienie od powinności pańszczyźnianych i innych danin inwentaryalnych, niemniéj uchylenie podatków, jako cel mniemanego powstania ogłaszają, a gdzie te środki niedostatecznemi okazują się być, lękliwe umysły groźbą krwawéj zemsty zatrważają; prawdziwa ich dążność ku zburzeniu istniejącego, na podstawie religii i prawa trwale uzasadnionego porządku towarzyskiego jest zwróconą. Ci wichrzyciele prawdziwéj swobody, wyzuwszy się ze wszelkiego uczucia cnoty, błąkając się bez majątku i wpływu, w obec towarzystwa ludzkiego, tego stanu rzeczy z niecierpliwością wyglądają; albowiem przy zburzeniu prawego porządku nic do stracenia nie mają, przeciwnie zaś, na wypadek uwieńczenia ich zbrodniczych zamysłów, nadzieję uzyskania materyalnych korzyści sobie rokują. Rząd krajowy, jak dawniéj tak i teraz, silnych i stanowczych środków użyje, i tym zbrodniczym niepokojom tamę położy; oraz poczytuje sobie za obowiązek, mieszkańców téj krainy o prawdziwéj dążności teraźniejszych zawichrzeń oświecić, onym uczucie winnéj wierności dla miłościwie nam panującego Monarchy przypomnieć, a odwołując się do istniejących ustaw karnych, przestrzedz ich, ażeby do współdziałania przy zbrodniczych zabiegach rzeczonych wichrzycieli, lekkomyślnością, bojaźnią lub groźbą, ująć się nie dali.

Podług §. 52 piérwszéj części Ustaw Praw karnych, każdéj zbrodni głównéj staje się winnym, kto przedsiębierze krok, w zamiarze gwałtownego przekształcenia Rządu publicznego, albo ściągnienia na kraj lub powiększenia niebezpieczeństwa zewnętrznego, bądźby to jawnie lub skrycie się stało, przez pojedyńcze osoby, lub przez spisek, knowaniem, poradą, własną czynnością, porwaniem się do broni, albo i bez rzucenia się do oręża, udzieleniem do tego prowadzących sekretów i układów, poduszczeniem, zaciąganiem do spólnictwa, szpiegowaniem, wspieraniem, zgoła jakąkolwiek czynnością do tego zmierzającą. Na tę

(1)

въ дѣйствіе не приведенное, но умышляемое, наказывается смертью. Въ газетахъ отъ 21 и 22 Января 1845 года, было обнародовано, что, назадъ тому нѣсколько лѣтъ, совершено было въ здѣшнемъ краѣ государственное преступленіе, нѣсколькими лицами, кой, по произведенному слѣдствію, приговорены были къ смертной казни, и приговоры сіи утверждены высшими инстанціями. Единственно только по неограниченной милости Монарха, всѣ они освобождены отъ смертной казни и большею частью отъ тяжкаго заточенія. О таковой монаршей милости, напоминая жителямъ здѣшняго края, обращаю вниманіе ихъ, что подобнаго помилованія царствующаго Императора, при совершеніи вновь того преступленія, они надѣяться не должны. И такъ, пусть каждый, кто по какимъ-либо причинамъ намѣренъ дать возмутителямъ пристанище, защиту, или помощь, сперва хорошо о томъ подумаетъ. Каждый знающій здѣшнія учрежденія, согласится, что правительство имѣетъ достаточную силу, и неколебимое намѣреніе уничтожить всѣ преступные и дерзкіе замыслы заговорщиковъ, и охранить вѣрноподданныхъ Его Величества отъ ничтожныхъ и изступленныхъ покушеній; за симъ пусть каждый, положась на это, не предается преждевременно опасенію, но строгимъ исполненіемъ существующихъ постановленій, содѣлается достойнымъ защиты правительства. — Лембергъ, 18-го Февраля 1846 г.

Гражданскій и Военный Генералъ-Губернаторъ,
Эрцъ-Герцогъ *Фердинандъ д'Эсте*.

— По случаю смятеній въ Галиціи, въ Австрійскомъ Наблюдателѣ пишутъ слѣдующее: „Возмутители общественнаго порядка не ограничились преступными покушеніями своими въ Познани и Краковѣ; недавнія событія въ Галиціи доказываютъ замыслы ихъ противъ спокойствія этой страны. Тамъ однако же покушенія возмутителей были совершенно безуспѣшны. Начальство города Тарнова было уже предварено о союзѣ и замыслахъ коммунистовъ, цѣль коихъ, по увѣреніямъ поселянъ, состояла въ томъ, чтобы 18 Февраля вторгнуться въ городъ Тарновъ, и напасть на тамошнее начальство и жителей. Предупредительныя мѣры были приняты заблаговременно. Между тѣмъ, 18 числа, и въ наступающую ночь спокойствіе не было нарушено; 19 числа, въ половинѣ 10 часа утра, появились толпы сельскихъ жителей, сопровождавшіе возы, наполненные ранеными и убитыми поземельными владѣльцами и частными экономическими служителями, числомъ 19, которыхъ, какъ возмутителей порядка и спокойствія, поселяне сами задержали и представили начальству. По изслѣдованію и показаніямъ крестьянъ и другихъ свидѣтелей, оказалось, что заговорщики старались увлечь толпы поселянъ, угрозами и насильственными мѣрами, въ смятенія, предполагаемыя 18 Февраля, и склонить ихъ напасть на Тарновъ, разграбить городъ, и вырѣзать всѣхъ несоглашающихся за ними послѣдовать. Кровавая борьба поселянъ съ заговорщиками доказываетъ, какъ трудно было вовлечь вѣрныхъ поселянъ въ эти безчеловѣчные замыслы. Въ тотъ же день поселяне еще привели въ городъ много плѣнныхъ возмутителей. По полудни получено извѣстіе, что въ д. *Лысой Горѣ* также были смятенія. Отправленный туда отрядъ войскъ, возстановилъ порядокъ, и препроводилъ въ Тарновъ задержанныхъ и раненныхъ мятежниковъ. Въ другихъ мѣстахъ Бохнійскаго округа также были безпорядки, но жители сами уничтожили замыслы злоумышленниковъ."

Франція

Парижъ, 19 *Февраля*.

Бюджетная коммиссія утвердила вчера требуемыя министромъ иностранныхъ дѣлъ суммы, какъ для прибавки жалованья посланникамъ, такъ и для учрежденія новыхъ консульствъ въ Калькутѣ и на сандвичевыхъ островахъ.

— По королевскому повелѣнію, отъ 28 Января, обнародованъ трактатъ, заключенный между Англіею и Франціею, 28 Мая 1845 года, касательно прекращенія торга Неграми.

— Приказомъ военнаго министра, вызываются по 60 человѣкъ охотниковъ въ Альжиръ, изъ каждаго полка парижскаго гарнизона.

— Сегодня на биржѣ носились слухи, что Абд-эль-Кадеръ подступилъ къ Альжиру, и что онъ находится только въ нѣсколькихъ миляхъ отъ сего города, а

zbrodnię §. 53 rzeczonych ustaw karnych, chociażby nie uskutecznioną, ale tylko knowaną była karę śmierci przeznacza. Dnia 21 i 22 stycznia 1845 r., przez pisma krajowe podano do ogólnéj wiadomości, że zbrodnia Stanu, przed kilku laty w tutejszym kraju, przez pewną liczbę osób popełnioną została, przeciw którym na podstawie przedsięwziętych śledztw, właściwe sądy karę śmierci zawyrokowały, i że te wyroki zatwierdzenie wyższych władz sądowych otrzymały. Jedynie tylko nieskończona łagodność i łaska N. Pana, wszystkich od kary śmierci, a większą część skazanych od ciężkiego więzienia uwolnić raczyła. Przypominając przeto mieszkańcom tego kraju pomienioną łaskę N. Pana, robię ich zarazem uważnymi, że na podobne ułaskawienia miłościwie nam panującego Najjaśniejszego Monarchy, przy powtórzeniu ciężkiéj zbrodni Stanu, liczyć nie powinni. Niechże każdy, który z jakichkolwiek powodów, rzeczonym wichrzycielom przytułek, ochronę, posłuchanie lub zapomogę dać zamyśla, dobrze się nad tém zastanowi, co czyni. Każdy ze stosunkami miejscowemi obeznajmiony przyzna, że rząd istniejący ma dostateczną siłę i niewzruszone przedsięwzięcie, zbrodnicze i zuchwałe zabiegi źle myślących zniweczyć, a wiernych podanych N. Pana, od nikczemnych i wściekłych zamachów ochronić; niechże nikt, tém przekonaniem wsparty, niewczesnéj obawie się nie oddaje, przeciwnie, niech ściśle prawném postępowaniem opieki rządowéj godnym się stanie. — We Lwowie, dnia 18 lutego 1846 r.

Ferdynand, Arcy Xiążę Austryacko-Esteński, Cywilny i Wojenny Jeneralny Gubernator.

— *Dostrzegacz Austryacki* pisze, z okoliczności zaszłych w Galicyi rozruchów: „Stronnictwo wichrzycieli porządku socyalnego, nie ograniczyło zbrodniczych zamachów swoich na Poznaniu i Krakowie; świeżo w Galicyi zaszłe wypadki okazały, że one i przeciwko zakłóceniu spokojności tego kraju wymierzone były. Tam jednakże wichrzyciele ujrzeli się zupełnie zawiedzionymi w zbrodniczych planach swoich. Władze miasta Tarnowa już były wcześnie uprzedzone o związkach i zamachach komunistycznych, które podług licznych doniesień wieśniaków, miały za cel: uderzyć dnia 18-go lutego na miasto Tarnów, i rzucić się na jego mieszkańców i Zwierzchność miejscową. Zawczasu zatém zabezpieczono się przeciw temu. Tymczasem dzień 18 ty lutego i noc następna spokojnie minęły; dopiéro 19-go, w pół do 10 éj rano, spostrzeżono gromady wieśniaków, konwojujących kilka, rannemi i trupami napełnionych wozów: byli to właściciele ziemscy, officyaliści prywatni i ekonomowie, w liczbie dziewiętnastu, których, jako burzycieli porządku i spokojności, sami wieśniacy ujęli i Zwierzchności wydali. Śledztwo z włościan i innych świadków prowadzone, pokazało; iż spiskowi usiłowali skłonić pojedyncze gromady wieśniaków groźbami i środkami gwałtownego przymusu (czego ofiarą kilku chłopów padło) do wspól udziału w mających dnia 18-go lutego wybuchnąć rozruchach, a na tępnie do opanowania Tarnowa, zrabowania go i wyrznięcia w pień wszystkich inaczéj myślących. Jak mało wierni wieśniacy tym ludzkość oburzającym zamiarom uwieść się dali, dowodzi krwawe ich ze spiskowymi postąpienie. Tegoż samego dnia przybywali z innych miejsc włościanie do miasta, prowadząc z sobą jeńców podobnego rodzaju. Po południu otrzymano wiadomość, że również w Łyséj Górze spokojność przez spiskowych naruszoną została. Wysłany tamże oddział wojska, położył koniec utarczce, a ujętych i ranionych wichrzycieli porządku sprowadził do Tarnowa. W innych miejscach okręgu Bocheńskiego podobne zbrodnicze usiłowania miały miejsce, lecz sami włościanie zniweczyli zamiary źle myślących.

Francya.

Paryż, 19 *lutego*.

Kommissya budżetowa uchwaliła w dniu wczorajszym żądane przez Ministra spraw zagranicznych summy, już to dla podwyższenia płac posad poselskich, już w celu ustanowienia nowych konsulatów w Kalkucie i na wyspach Sandwichskich.

— Według postanowienia Królewskiego, z dnia 28-go stycznia, ogłoszony został traktat, między Francyą a Anglią w d. 29-m maja 1845 r. zawarty, mający na celu przytłumienie handlu niewolnikami.

— Minister wojny, rozkazem dziennym, zawezwał półki, składające załogę Paryzką do dostarczenia po 60 ochotników do wojska Algierskiego.

— Dzisiaj krążyła na giełdzie pogłoska, że Abd-el-Kader podstąpił pod Algier, i że tylko o kilka mil znajduje się od tego miasta, tudzież, że Marszałek Bugeaud żądał po

равно, что маршалъ Бюжо требовалъ подкрѣпленія особенно въ кавалеріи. При концѣ биржевыхъ совѣщаній говорили уже съ большою достовѣрностію, о вновь полученномъ, телеграфическимъ путемъ, извѣстіи. Эмиръ, какъ говорятъ, находился уже въ Фондукѣ, въ трехъ или четырехъ часахъ пути отъ Альжира, по этому сторону Мезонъ-Каре. Жители Альжира находились въ большой опасности; ибо городъ оставленъ былъ подъ прикрытіемъ городской стражи. Военные арестанты, вооруженные и съ большимъ количествомъ припасовъ, отправлены противъ Абд-эль-Кадера.

— Въ *Sud de Marseille* напечатаны слѣдующія извѣстія изъ Альжира, отъ 12 го Февраля: Абд эль-Кадеръ, находившійся у Флисовъ, двинулся чрезъ равнину верхней Исеры и ворвался на исерскую равнину, гдѣ ограбилъ жившія тамъ племена. Маршалъ Бюжо отправился въ Ганзу, чтобы отрѣзать отступленіе Эмиру. Генералъ Юсуфъ, съ отрядомъ конницы въ 600 чел., выступаетъ завтра изъ Мезонъ-Каре, по восточному направленію. Генералъ Жантиль стоитъ лагеремъ въ Бени-Аишаскихъ ущельяхъ, между равнинами Исеры и Метиджа.

— На прощальной аудіенціи, Король щедро осыпалъ подарками мароккскаго посланника. Г-нъ Леонъ Рошъ, который сопутствовалъ сему посланнику въ Парижъ, назначенъ секретаремъ посольства, и возвращается въ Танжеръ. Г-нъ Дешато назначенъ генеральнымъ консуломъ.

— Вчерашняго числа, палата депутатовъ, по случаю недостаточнаго числа членовъ, не могла приступить къ собиранію голосовъ о проектѣ закона о каналахъ.

— Въ *Gazette de France* пишутъ, что лѣвая сторона и лѣвый центръ находятся въ столь жалкомъ положеніи, что Г. Тьеръ хочетъ принять мѣсто посланника.

20 Февраля.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи палата депутатовъ утвердила, большинствомъ 196 противу 42 голосовъ, проектъ закона о каналахъ.

— На томъ же засѣданіи, Г. Дюпра прочелъ докладъ коммиссіи, назначенной для разсмотрѣнія проекта о суммахъ на тайные расходы. Въ этомъ докладѣ коммиссія изъявляетъ желаніе, чтобы палата, въ имѣющихъ произойти на счетъ этого предмета преніяхъ, не дѣлала ни какихъ политическихъ вопросовъ; ибо министры, при разсмотрѣніи проекта адресса, объяснили уже всѣ вопросы внутренней и внѣшней политики. Пренія по сему предмету начнутся 25 го сего мѣсяца.

— Въ Монитерѣ пишутъ, что по трактату, заключенному съ Китаемъ, предоставлена французскимъ консуламъ судебная власть, и вслѣдствіе сего министры юстиціи и морской назначили коммиссію, которая займется для сего проектомъ закона.

— Королева испанская пожаловала министру просвѣщенія, г-ну Сальванди, который былъ посланникомъ въ Мадритѣ, орденъ Карла III.

— Въ прошлую Субботу, арестовано въ маскарадахъ 317 чел., обвиненныхъ въ воровствѣ и неприличныхъ танцахъ.

19 Февраля.

Палата перовъ, третьяго дня, при концѣ засѣданія, приняла, большинствомъ 103 противъ 27 голосовъ, проектъ закона о образцахъ и рисункахъ мануфактурныхъ издѣлій. Въ тотъ же день, маркизъ Боасси спрашивалъ министровъ объ альжирскихъ происшествіяхъ; его требованіе поддерживали два другіе члена; палата однако же значительнымъ большинствомъ отвергнула таковое нарушеніе дневной очереди занятій.

— 20 числа, на засѣданіи палаты депутатовъ, Г. Одилонъ-Барро, объявилъ, что по взаимному соглашенію его съ г-мъ Тьеромъ, онъ намѣревается предложить вторичное разсмотрѣніе закона о первоначальномъ обученіи. По прочтеніи Г. Мародомъ не занимательныхъ прошеній, вступилъ на каѳедру Г. Одилонъ Барро, и изъяснялъ свое предложеніе; его поддерживалъ Г. Тьеръ, но ихъ обвиненія и предполагаемыя мѣры опровергали: министръ народнаго просвѣщенія, Г. Сальванди, и Г. Гизо. Вопросъ сей былъ предметомъ преній и на вчерашнемъ засѣданіи, причемъ случилось важное происшествіе: Г. Беррье, начальникъ легитимистской партіи, отдѣлился отъ оппозиціи, и подалъ голосъ вмѣстѣ съ министрами противъ Одиллона-Барро, коего проектъ большинствомъ 211 голосовъ противъ 114 былъ отвергнутъ.

siłków, a mianowicie w jeździe. Przy końcu obrad giełdowych, mówiono już z większą pewnością o świeżo nadeszłéj depeszy telegraficznéj. Emir miał się już znajdować w Fonduk, miejscu o trzy lub cztéry godzin odległém od Algieru, i już za Maison-Carrée położoném. Mieszkańcy Algieru znajdowali się w największéj obawie: miasto bowiem poruczone było straży obywatelskiéj. Aresztanci wojskowi zostali na prędce uzbrojeni i wysłani przeciw Abd-el-Kaderowi.

— *Sud de Marseille* otrzymał z Algieru pod d. 12 lutego następujące nowiny: Abd-el-Kader, który znajdował się u Flisów, przeszedł rzekę Isserę i wtargnął na równinę, gdzie zrabował zamieszkałe tam pokolenie Isser. Marszałek Bugeaud wyruszył do Hamza, aby przeciąć mu odwrót. Jenerał Jussuf wychodzi jutro na czele 600 jazdy z Maison Carrée w kierunku wschodnim. Jenerał Gentil stoi w wąwozach Beni-Aisza, między równiną Isery i równiną Metidża.

— Król obdarzył hojnie Posła Marokkańskiego, przy posłuchaniu pożegnawczém. P. Leon Roches, który temuż Posłowi do Paryża towarzyszył, wraca do Tangeru, z tytułem Sekretarza poselstwa; P. Dechasteau mianowany został Konsulem Jeneralnym.

— W Izbie Deputowanych, z powodu nieobecności liczby członków prawem wymaganéj, nie przystąpiono wczoraj do głosowania nad projektem do prawa o kanałach.

— *Gazette de France* utrzymuje, że Strona Lewa i Lewy Środek, w tak smutném znajdują się stanie, iż P. Thiers zamyśla przyjąć posadę poselską.

Dnia 20 lutego

Izba Deputowanych, na dzisiejszém posiedzeniu, uchwaliła większością 196 głosów przeciw 42, projekt do prawa o kanałach.

— Na témże samém posiedzeniu, P. Duprat odczytał sprawozdanie kommissyi, wybranéj w celu przejrzenia projektu o tajemnych funduszach; w niém wynurza kommissya życzenie, aby Izba, w mających się toczyć nad tym przedmiotem rozprawach, wstrzymała się od wszelkich kwestyi politycznych. Ministrowie bowiem, przy rozbiorze projektu do adresu, wyjaśnili wszechstronnie wszystkie kwestye polityki wewnętrznéj i zagranicznéj. Rozprawy nad tym przedmiotem rozpoczną się 25 go b. m.

— Z *Monitora*: ,,Traktat zawarty z Chinami waruje dla Konsulów francuzkich przywileje sądownicze: z tego powodu Ministrowie: sprawiedliwości i marynarki, mianowali komissyą, mającą się zająć ułożeniem projektu do prawa w tym przedmiocie.

— Królowa hiszpańska mianowała P. Salvandy, Ministra oświecenia, który przez krótki przeciąg czasu posłował w Madrycie, kawalerem orderu Karola III-go.

— Ostatniéj Soboty uwięziono 317 osób na balach maskowych, obwinionych już to o złodziejstwo, już o taniec nieskromny.

Dnia 22 lutego.

Izba Parów, przy końcu posiedzenia onegdajszego, przyjęła projekt do prawa o wzorach i rysunkach wyrobów fabrycznych, większością 103 głosów. przeciw 27. Tegoż dnia także, Margrabia Boissy żądał objaśnienia od Ministrów z powodu wypadków Algierskich, a to żądanie jego popierane było przez dwóch innych członków. Izba jednakże znaczną większością głosów oparła się takowemu przekroczeniu porządku dziennego.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych, w dniu 20 m, P. Odillon Barrot oświadczył, iż za wspólnem porozumieniem się i naradą z swym przyjacielem, P. Thiers, zamierza przedstawić wniosek względem powtórnego roztrząśnienia prawa o wychowaniu elementarném. Jakoż, po odczytaniu przez P. Maraude petycyj mało interessujących, zabrał głos P. Odillon Barrot, rozwijając rzeczony wniosek. P. Thiers wspierał swego kolegę; zbijali zaś ich zarzuty, równie jak niestosowność podawanego przez nich środka: Minister wychowania publicznego, P. Salvandy, oraz P. Guizot. Kwestya ta była także przedmiotem rozpraw Deputowanych na posiedzeniu dnia wczorajszego, przyczém zaszedł ważny wypadek: P. Berryer naczelnik stronnictwa legitymistów, odłączył się od opozycyi i głosował za Ministrami przeciw P. Odillon Barrot, którego też wniosek większością 211 głosów przeciw 114 odrzucony został.

— Извѣстія полученныя изъ Африки о движеніяхъ Эмира и нашей арміи, обращаютъ здѣсь на себя всеобщее вниманіе. Изъ Дели пишутъ, отъ 11 с. м. слѣдующее: Абд-эль-Кадеръ мечемъ и огнемъ истребляетъ племена преданныя Франціи Начальникъ Бенъ-Замунъ, котораго Французы осыпали всегда милостями и несомнѣнными доказательствами довѣрія, передался непріятелю съ своимъ отрядомъ. Положеніе дѣлъ съ каждымъ днемъ становится хуже, хотя его и не представляютъ въ настоящемъ видѣ. Начальникъ въ Дели, по поводу недостаточнаго числа войскъ, состоящихъ подъ его командою, не послалъ подкрѣпленія несчастнымъ племенамъ, которыя покорились намъ, надѣясь на нашу силу и защиту. Онъ отправилъ небольшое судно въ Альжиръ за подкрѣпленіемъ; но едва ли получитъ оное, потому что всѣ бывшіе тамъ отряды уже разосланы. До 11 числа, на Дели не было нападенія, однако же его ожидали ежедневно и всѣ приготовленія къ оборонѣ сдѣланы.

Англія

Лондонъ, 18 Февраля.

Вчера дворъ возвратился въ Лондонъ, пробывъ нѣсколько дней въ Клермонтѣ.

— Верхняя палата занималась вчера мѣстными предметами, нижняя же,—совѣщаніями, касательно закона о хлѣбѣ. Прежде нежели началось засѣданіе, г-нъ О'Коннель произнесъ рѣчь, и требовалъ, чтобы учрежденъ былъ комитетъ для разсмотрѣнія бѣдственнаго положенія Ирландіи, и обдуманы средства для вспомоществованія. О'Коннель основывалъ рѣчь свою на донесеніяхъ полученныхъ, изъ всѣхъ ирландскихъ провинцій, сообщающихъ о голодѣ и господствующихъ прилипчивыхъ лихорадкахъ, и вслѣдствіе сего требовалъ принятія немедленно дѣятельныхъ мѣръ. Министръ внутреннихъ дѣлъ, сэръ Джемсъ Грагамъ, согласился во всемъ съ ораторомъ, и обратилъ вниманіе палаты на то, что только безотлагательная помощь можетъ спасти Ирландскій народъ отъ совершенной нищеты, ибо отпущенные 460,000 ф. ст., оказались весьма недостаточными. Послѣ сего объявленія министра, О'Коннель взялъ обратно свое предложеніе, предоставляя правительству дальнѣйшія мѣры.

— Изъ Ирландіи пишутъ, что правительство приказало послать въ Коркъ 300,000 мѣръ кукурузы для бѣдныхъ.

— Намъ сообщаютъ, что Новозеландскіе туземцы дошли до ужаснѣйшихъ жестокостей съ Англичанами, попавшимися имъ въ руки при нѣсколькихъ схваткахъ. Между прочими поручикъ Газардъ, старшій сынъ Экзетерскаго епископа, выдержавъ жесточайшія мученія, былъ съѣденъ.

21 Февраля.

Нижняя палата на вчерашнемъ засѣданіи, равно какъ и на предшествующемъ, занималась разсмотрѣніемъ закона о хлѣбѣ. Гг. Брусъ, Скропъ, Ньюдигетъ, Баркли, капитанъ Беннетъ, и радикалъ Монтцъ, произносили рѣчи, но болѣе всѣхъ занимала рѣчь Г. д'Израели, который рѣшительно порицалъ не только финансовыя мѣры, но даже и политическую систему сэръ Роберта Пиля Послѣ этой рѣчи, пренія касательно предложенія г-на Банкса, отсрочены до 23 с. м.

— Верхняя палата на вчерашнемъ засѣданіи, занималась вопросами о мѣстныхъ дѣлахъ.

—Вслѣдствіе неоконченныхъ еще до сихъ поръ недоразумѣній между Англіею и Соединенными Штатами, предписано Вуличскому арсеналу приготовить орудія и снаряды для судовъ, крейсирующихъ при берегахъ Канады и Соединенныхъ Штатовъ.

— Г Ваггорнъ, вчерашняго дня увѣдомилъ Сирійское общество, что англійское правительство намѣревается впредь пересылать депеши въ Индію, чрезъ Тріестъ и Бельгію, а не чрезъ Марсель.

Испанія.

Мадритъ, 12 Февраля.

Вчера, въ полдень, генералъ Нарваэзъ снова приглашенъ былъ во дворецъ, и получилъ повелѣніе Королевы составить новый кабинетъ подъ своимъ предсѣдательствомъ; сіе повелѣніе произвело благодѣтельное вліяніе на „сильно разстроенное здоровье" этого генерала, состояніе коего третьяго дня, по п.-

— Powszechną uwagę zajmują tu wieści nadeszłe z Afryki, o poruszeniach Emira i naszéj armii. Według korrespondencyi, datowanéj z Dellys 11-go b. m., Abd el-Kader ogniem i mieczem niszczył plemiona przyjazne Francuzom. Naczelnik Ben-Zamun, który ciągle przez Francuzów osypywany był łaskami i dowodami wszelkiego zaufania, przeszedł do nieprzyjaciela, wraz z ludźmi pod jego rozkazami zostającymi. Położenie rzeczy codziennie się pogorsza, chociaż starają się zmniejszać istotną jego ważność. Dowódzca z Dellys, nie mógł udzielić pomocy nieszczęśliwym pokoleniom, które poddały się nam jedynie przez ufność w naszéj sile i gotowości do ich obrony. Wysłał on mały statek do Algieru, żądając posiłków: ale z trudnością będzie mu można udzielić takowe, gdyż rozesłano już stamtąd wszystkie oddziały. Dellys, do 11-go nie było attakowane; codzień jednakże spodziewano się nieprzyjaciela i gotowano się do obrony.

Anglia.

Londyn, 18 lutego.

Dwór, po kilkodniowym pobycie w Claremont, wrócił wczoraj do Londynu

— Izba Wyższa zajmowała się wczoraj przedmiotami miejscowemi, zaś Izba Niższa rozprawami nad prawem zbożowem. Przed rozpoczęciem obrad, zabrał głos O'Connell, w którym domagał się utworzenia komitetu w celu rozpoznania smutnego stanu Irlandyi, i podania środków zaradczych. O'Connell opierał się na nadesłanych ze wszystkich stron Irlandyi raportach, o powszechnym w tym kraju głodzie i panujących zaraźliwych chorobach, żądał zatém środków szybkich i skutecznych. Minister spraw wewnętrznych, Sir James Graham, potwierdził w zupełności słowa mówcy, zwrócił oraz uwagę Izby, że tylko niezwłoczna pomoc może zapobiedz zupełnéj nędzy ludu Irlandzkiego; zasiłek bowiem udzielony mu od rządu, w summie 460,000 funt. szt, jest nader niedostateczny. Po tém oświadczeniu Ministra, O'Connell cofnął swój wniosek, pozostawiając rządowi dalsze środki zaradcze.

— Donoszą z Irlandyi, że rząd dla zapobieżenia głodowi w tém Królestwie, wydał rozkaz przesłania do Cork 300,000 buszlów kukuryzy, które mają być pomiędzy ubogie rodziny rozdzielone.

— Dowiadujemy się, że krajowcy Nowozelandzcy dopuścili się największych okrucieństw nad Anglikami, którzy w kilku stoczonych bitwach wpadli im w ręce. Między innemi, Porucznik Hazard, starszy syn Biskupa z Exeter, po wytrzymaniu okrutnych udręczeń, został przez nich zjedzony.

Dnia 21 lutego.

Wczorajsze posiedzenie Izby Niższéj, zajęte było, równie jak poprzednie, roztrząsaniem praw zbożowych. Zabierali głos PP. Bruce, Scrope, Newdegate, Barkly, Kapitan Bennet i Radykalista Muntz; najwięcéj jednak uwagi zwróciła mowa P. d'Israeli, który potępiał stanowczo nie tylko środki finansowe, ale i systemat polityczny Sir R. Peel. Po skończeniu mowy tego deputowanego, rozprawy, na wniosek P. Bankes, odroczono do 23-go b. m.

— Izba Wyższa wczoraj zajmowała się kwestyami miejscowego interessu.

— W skutku dotychczas niezałatwionych nieporozumień Anglii ze Stanami Zjednoczonemi, wydano rozkaz do arsenału w Woolwich, aby przygotował działa i ammunicyą dla statków krążących przy brzegach Kanady i Stanów-Zjednoczonych.

— P. Waghorn zawiadomił wczoraj towarzystwo Syryjskie, iż rząd Angielski zamierza nadal przesyłać depesze Indyjskie, przez Tryest i Belgią, a nie przez Marsylią.

Hiszpania.

Madryt, 12 lutego.

Wczoraj o południu, Jenerał Narvaez wezwany znowu został do pałacu i otrzymał od Królowéj polecenie utworzenia nowego gabinetu i objęcia przewodnictwa jego. To polecenie wywarło nader dobroczynny wpływ, na „mocno skołatane zdrowie" tego Jenerała, którego stan onegdaj po południu nie dozwolił mu sprawować nadal

людии, недозволяло ему исправлять долѣе его должностей, но которое, въ минуту сдѣланнаго Королевою приглашенія, такъ внезапно вчера улучшилось, что онъ не только взялся привести въ исполненіе данное ему порученіе, но даже тотчасъ вступилъ въ управленіе военнымъ министерствомъ. Генералъ Ронкали, управлявшій этимъ министерствомъ въ продолженіе цѣлыхъ 8 часовъ, пришелъ въ такую усталость отъ трудовъ въ это короткое время, что добровольно уступилъ сей многотрудный постъ болѣе сильной длани. Въ продолженіе этихъ 8 часовъ, генералъ Ронкали двухъ бригадировъ произвелъ въ генераль маіоры, одного полковника въ Бригадиры, и самаго себя наименовалъ Аклойскимъ графомъ!

Герцогъ Валенсіи просилъ сперва президента конгресса, Г. Кастро-Орозко, а за симъ президента сената, маркиза Мирафлореса, чтобы они приняли участіе въ новомъ кабинетѣ, но отъ обоихъ получилъ отрицательный отвѣтъ. Сегодня, утромъ, разсказывали, что новый кабинетъ будетъ состоять изъ однихъ личныхъ друзей и приверженцевъ герцога Валенсіи; но такъ какъ и это предположеніе не могло прійти въ исполненіе, то теперь (по полудни) поговариваютъ, что герцогъ Валенсіи, подчиняясь общественному мнѣнію, рѣшился наконецъ образовать совершенно парламентскій кабинетъ, изъ членовъ большинства и умѣренной оппозиціи. Между тѣмъ оставшихся еще отъ прежняго кабинета 5-ти министровъ, все еще не льзя никакимъ образомъ заставить добровольно подать въ отставку. Говорятъ, что декреты Королевы насчетъ ихъ удаленія составлены еще вчера, но ихъ донынѣ не обнародовали.

— Важный слухъ разнесся по Мадриту, будто бы Инфантъ Генрикъ скрылся для того, чтобы избѣжать предположенныхъ мѣръ правительства, которое намѣрено было отправить его на Филиппинскія острова.

13 *Февраля.*

Сегодня произошла еще новая перемѣна въ министерскомъ переломѣ. Королева предоставляя, третьяго дня, генералу Нарваэзу составленіе новаго кабинета подъ его же предсѣдательствомъ, не дала согласія на вступленіе его въ управленіе военнымъ министерствомъ, и не приняла просьбы объ увольненіи генерала Ронкали. За симъ, генералъ Нарваэзъ обратился, того же дня, къ маркизу Мирафлоресу съ приглашеніемъ, чтобы онъ вмѣстѣ съ нимъ вступилъ въ кабинетъ, при чемъ показалъ ему именный списокъ другихъ, имѣющихъ войти въ составъ онаго, лицъ. Маркизъ рѣшительно отказался отъ участія въ предъявленномъ ему составѣ кабинета, и объявилъ даже, что, по его мнѣнію, генералъ оказалъ бы истинную услугу для государства, если бы и самъ не занималъ мѣста въ ономъ. Генералъ Нарваэзъ выслушавъ это съ негодованіемъ, совѣтовалъ маркизу съ насмѣшкою, чтобы онъ самъ принялъ на себя порученный ему трудъ; говорятъ даже, что онъ написалъ объ этомъ чрезъ него письмо къ Королевѣ. И въ самомъ дѣлѣ, Маркизъ Мирафлоресъ отправился вчера во дворецъ, и вслѣдствіе продолжительнаго совѣщанія, Королева уволила генерала Нарваэза отъ даннаго ему прежде порученія, а маркиза Мирафлореса назначила министромъ иностранныхъ дѣлъ и президентомъ совѣта, съ предоставленіемъ ему права составить новый кабинетъ; какъ большинство такъ и меньшинство конгресса предложили ему по сему предмету свое содѣйствіе.

— Сегодняшній номеръ *Gaceta* заключаетъ слѣдующій декретъ Королевы, подписанный вчерашняго числа: „Признавъ необходимымъ вчерашняго (11) числа принять просьбу объ увольненіи президента министерскаго совѣта, герцога Валенсіи повелѣваемъ, чтобы и Гг. Маіансъ, Армеро, Монъ и Пидаль не удерживали за собою своихъ министерскихъ постовъ, и объявляю имъ совершенное мое удовольствіе за оказанныя ими услуги.

— Другими декретами, того же числа, маркизъ Мирафлоресъ назначенъ Министромъ иностранныхъ дѣлъ и президентомъ совѣта, г-нъ Истуризъ — министромъ внутреннихъ дѣлъ, адмиралъ Топете — министромъ флота и торговли; вмѣстѣ съ симъ, герцогъ Валенсіи, генералъ Нарваэзъ, въ награду оказанныхъ имъ заслугъ, произведенъ въ главнокомандующіе арміею. Сей послѣдній декретъ, подписанный не Г. Мирафлоресомъ, а только военнымъ министромъ, генераломъ Ронкали, произвелъ общее неудовольствіе. Единственный испанскій поддан-

swych urzędów, a które, równo z wezwaniem Królowéj, tak się nagle wczoraj polepszyło, że nie tylko podjął się wykonania danego sobie polecenia, ale nawet natychmiast objął na nowo ministerstwo wojny. Jenerał Roncali, który przewodniczył temu ministerstwu przez całe 8 godzin, tak bardzo się widać spracował w tym krótkim czasie, że dobrowolnie tę uciążliwą posadę silniejszéj zwrócił dłoni. Przez ciąg tych ośmiu godzin, Jenerał Roncali posunął dwóch Brygadyerów na Jenerał-Majorów; jednego Półkownika na Brygadyera, a siebie samego mianował Hrabią Acloi!

Xiąże Walencyi prosił naprzód Prezesa Kongressu, P. Castro y Orozco, a następnie Prezesa Senatu, Margr. Miraflores, aby przyjęli udział w nowym gabinecie, ale odmówną od obudwóch otrzymał odpowiedź. Rano dzisiaj głoszono, że nowy gabinet składać się będzie z samych osobistych przyjaciół i stronników Xięcia Walencyi. Gdy atoli i ta kombinacya nie mogła przyjść do skutku, głoszą teraz (po południu), że Xiąże Walencyi, uznając władzę opinii publicznéj, postanowił wreszcie utworzyć zupełnie parlamentarski gabinet z członków większości i dotychczasowéj umiarkowanéj oppozycyi. Tymczasem pozostałych jeszcze z dawnego gabinetu 5-ciu innych Ministrów, nie można dotąd żadnym sposobem skłonić do dobrowolnego zażądania dymissyi swoich. Mówią, że usuwające ich dekreta królewskie, są wprawdzie wygotowane od wczoraj, ale dotąd nie ogłoszone.

— Ważna wieść rozeszła się po Madrycie, że Infant Henryk zniknął, aby uniknąć środków rządu, który miał zamiar wysłać go do wysp Filipińskich.

Dnia 13 *lutego.*

Dziś zaszła znowu nowa zmiana w przesileniu ministeryalném. Królowa polecając onegdaj Jenerałowi Narvaez utworzenie nowego gabinetu pod jego przewodnictwem, nie zgodziła się na objęcie przezeń na powrót ministerstwa wojny i nie przyjęła dymissyi Jenerała Roncali. Poczém Jenerał Narvaez udał się tegoż dnia do Margrabiego Miraflores, wzywając go, aby z nim razem wszedł do gabinetu; przyczém okazał mu listę innych, mających składać go osób. Margrabia odmówił stanowczo urzędować razem z niemi, i nadto oświadczył Jenerałowi, iż zdaniem jego, uczyniłby prawdziwą przysługę dla kraju, gdyby sam nawet pozostał za obrębem gabinetu, który utworzyć zamierza. Oświadczenie to Jenerał Narvaez przyjął z nieukontentowaniem, i radził ironicznie Margrabiemu, aby sam przyjął na siebie tę pracę; mówią nawet, że napisał o tém przez niego list do Królowéj. Jakoż Margrabia Miraflores udał się wczoraj do pałacu, i skutkiem długiéj z nim narady, Królowa uwolniła powtórnie Jen. Narvaeza od danego mu dniem przedtém polecenia, i mianowała Margr. Miraflores Ministrem spraw zagr. i Prezesem Rady, z poleceniem utworzenia nowego gabinetu; przyczém tak większość jak mniejszość kongressu ofiarowały mu pomocną podać rękę.

— Dzisiejsza *Gaceta* zawiera następujący dekret królewski, z daty wczorajszéj: „Uznawszy potrzebę, przez dekret z dnia wczorajszego (11) przyjąć dymissyą Prezesa Rady Ministrów, Xięcia Walencyi, rozkazuję aby i PP. Mayans, Armero, Mon i Pidal, nie zatrzymywali dłużéj swoich ministeryalnych wydziałów, i oświadczam się zupełnie być zadowoloną z ich usług.“ — (P. Martinez de la Rosa podał sam swą dymissyą).

— Innemi dekretami tejże daty, Margr. Miraflores mianowany został Ministrem spraw zagranicznych i Prezesem Rady; P. Isturiz Ministrem spraw wewnętrznych; P. Arrazola Ministrem sprawiedliwości; Admirał Topete Ministrem marynarki i handlu. Obok tego, Xiąże Walencyi i Jenerał Narvaez, w nagrodę wyświadczonych usług, wyniesiony został na stopień Naczelnego wodza Armii. Ostatni ten dekret, podpisany nie przez P. Miraflores, ale tylko przez Ministra wojny, Jenerała Roncali, sprawił powszechną niechęć. Jedynym poddanym hiszpańskim, który niegdyś tę godność piastował, był Godoy. Według

ный, пользовавшійся этимъ званіемъ, былъ Годой. По мнѣнію Испанцевъ, никто не долженъ быть главнокомандующимъ арміею, кромѣ царствующей особы.

— Въ продолженіе трехъ послѣднихъ дней, французскій посланникъ отправилъ четырехъ курьеровъ въ Байонну.

Остъ-Индія.

Бомбэй, 3 *Января*.

Извѣстія изъ Остъ-Индіи противорѣчатъ одно другому, вслѣдствіе разнородныхъ слуховъ съ обѣихъ сторонъ; ибо всѣ вѣсти, доходящія изъ лагеря Сеиковъ въ Лагорѣ, передаются тамошними англійскими газетчиками въ Дели, и нападеніе Сеиковъ на вѣрное привело въ величайшее замѣшательство всѣ сѣверо-западныя области британской Индіи. Все еще не льзя сказать опредѣлительно, подъ чьимъ непосредственнымъ начальствомъ произошло вторженіе Сеиковъ. Армія Сеиковъ, состоявшая изъ трехъ бригадъ пѣхоты и кавалеріи, переправилась черезъ рѣку, по видимому, въ разныхъ мѣстахъ. По слухамъ, нѣкоторыя изъ англійскихъ туземныхъ войскъ, назначенныя къ нападенію на лодки и понтоны, перешли вмѣстѣ съ своими судами на сторону непріятеля, который уже давно дѣлалъ приготовленія къ войнѣ съ Англичанами, и предпринялъ оную, по видимому, съ огромными силами и фанатическою рѣшительностію. Полагаютъ однакоже, что генералъ губернаторъ давно уже увѣдомленъ былъ о ихъ намѣреніяхъ, которыя, впрочемъ, вовсе не были неизвѣстны, и что для того только допустилъ созрѣть имъ, чтобы имѣть предлогъ для овладѣнія арміею и землею Сеиковъ, кои сами вторженіемъ начали войну. Не смотря однакоже на всѣ такія догадки и признаки наступающей войны, у сэръ Джона Литлера, во время нападенія, было въ готовности на берегахъ рѣки и около Фирозпура, всего 16,000 человѣкъ, хотя въ сѣверо-западныхъ областяхъ собрано уже до 50,000 чел.

— Чтобы понять о значеніи Сеиковъ, необходимо знать, что вѣра ихъ представляетъ смѣсь браминисма съ исламизмомъ, которую принесъ къ нимъ пророкъ Нанакъ, родившійся въ 1469 г., въ деревнѣ Талвонди. Подъ предводительствомъ своихъ жрецовъ, называемыхъ Гуру, каста эта овладѣла значительнымъ пространствомъ земли въ Пенджабѣ (странѣ пяти рѣкъ). Болѣе знатные изъ нихъ, преимущественно изъ поколѣнія Раджпутовъ, присвоили себѣ званіе Синговъ. Ранджитъ или Рунджитъ Сингъ явился на челѣ ихъ въ качествѣ Магараджи, то есть Великаго Царя. Онъ скончался въ Іюнѣ 1839 года, и съ того времени трое его наслѣдниковъ погибли. Дулипъ-Сингъ—еще юноша, и войска не хотятъ повиноваться его правленію. Сеики похожи на бывшихъ турецкихъ Янычарь, кои смертельно ненавидятъ всѣхъ тѣхъ, которые не исповѣдуютъ ученія Нанака. Армія Сеиковъ состоитъ почти изъ 70,000 превосходно образованныхъ солдатъ; ибо они по примѣру Янычаръ набираютъ войска свои изъ всѣхъ сословій народа, лишьбы только они исповѣдовали ихъ вѣру. Исполненные гордыхъ замысловъ и жажды добычи, Сеики рѣшились вторгнуться въ предѣлы англійскихъ владѣній, и не смотря на оказываемое сопротивленіе со стороны ихъ правительства, двинулись въ послѣднихъ числахъ Ноября и въ первыхъ Декабря къ рѣкѣ Сутледжъ, которая течетъ въ разстояніи 50 англійскихъ миль отъ ихъ столицы Лагора. Любимца вдовствующей Королевы, Лаллъ-Синга, заставили отправиться вмѣстѣ съ собою, почитая его порукою хорошаго правленія Королевы Рани, во время ихъ отсутствія изъ страны. Впрочемъ Сеики имѣютъ сходство съ тѣми Мараттами, кои за нѣсколько десятковъ лѣтъ предъ симъ были ужасомъ Остъ-Индіи, а теперь принадлежатъ уже почти къ баснословному народу. Такая же участь, для блага мира и гражданственности, ожидаетъ и Сеиковъ.

zdania Hiszpanów, nikt nie powinien być Naczelnym wodzem armii, jak tylko sam Panujący.

— Od dnia onegdajszego Poseł francuzki wyprawił cztérech gońców do Bajonny.

Indye Wschodnie.

Bombaj, 3 *stycznia*.

Wiadomości z Indyi Wschodnich są z sobą sprzeczne, z powodu różnych z obu stron pogłosek, bo angielscy gazeciarze w Lahorze, przesyłają wszelkie obiegające wieści z obozu Seików do Delhi, a napad ostatnich wprawił zapewne w największą trwogę północno-zachodnie prowincye Indyi angielskich. Dotychczas nie wiadomo jeszcze z pewnością, pod czyim bezpośrednim kierunkiem nastąpił napad Seików. Armia ich składa się z trzech brygad piechoty i jazdy, i zdaje się, że w różnych miejscach przekroczyła rzekę Sutlecz. Niektóre oddziały wojska angielskiego, z krajowców złożonego, wysłane do uderzenia na niektóre statki i pontony Seików, przeszły wraz z temi statkami do nieprzyjaciół, którzy już oddawna gotowali się do walki przeciw Anglikom, i przedsięwzięli ją, jak się zdaje, z ogromnemi siłami i fanatyczną odwagą. Sądzą jednak powszechnie, że Jeneralny Gubernator już oddawna musiał być uwiadomionym o ich zamiarach, które zresztą wcale nie były tajemnicą; i że dla tego tylko pozwolił im dojrzeć, aby uzyskać pozór do opanowania armii i kraju Seików, który sami przez napad wywołali wojnę. Pomimo atoli tych domysłów i ostrzegających znaków, Jenerał Littler, w czasie napadu, nie miał nad rzeką Sutlecz i w okolicy Firozporu więcéj jak 16,000 ludzi, chociaż blizko 50,000 wojska zebranego było w północno-zachodnich prowincyach.

— Aby zrozumieć charakter Seików, trzeba wiedzieć, że ich religia jest mięszaniną Bramińskiéj i Islamizmu, którą wprowadził do nich prorok Nanak, urodzony 1469 r. we wsi Talwandi. Pod przywództwem ich kapłanów, Guru zwanych, opanowała ta kasta znaczną przestrzeń ziemi w Pendżabie (kraju pięciu rzek), Znakomitsi z pomiędzy nich, szczególniéj z rodu Radżputów, przybrali sobie nazwę Singh, to jest lew. Randżit czy Rundżit Sing stanął na ich czele jako Maharadża, to jest Wielki Król Umarł on w czerwcu 1839 r. i od tego czasu trzéj jego następcy polegli skutkiem skrytobójstwa. Dulip Sing jest jeszcze chłopięciem, a żołnierstwo nie chce być posłusznem berłu jego. Seikowie podobni są do dawniejszych Janczarów tureckich; składają się z najdzikszych fanatyków, i śmiertelnie nienawidzą tych wszystkich, co nie wyznają nauki Nanaka. Wojsko ich składa się z blisko 70,000 wyborowego żołnierza; podobnie bowiem jak Janczary rekrutują ze wszystkich klass ludu, byle tylko wyznających ich wiarę. Pełni dumy i żądzy łupów, postanowili wpaść na ziemię angielską, i pomimo opierania się ze strony ich rządu, posunęli się w końcu listopada i na początku grudnia aż do rzeki Sutlecz, która odległa jest o 50 mil ang. od ich stolicy Lahory. Ulubieńca Królowéj Matki, Lall-Singa, zmusili udać się z niemi, uważając go za rękojmię dobrego rządzenia Królowéj Rani podczas ich nieobecności w kraju. Zresztą Seikowie podobni są do owych Marattów, którzy jeszcze przed kilkudziesięciu laty byli postrachem Indyi Wschodnich, a dziś należą już prawie do bajecznych ludów. Podobny los, na korzyść pokoju i cywilizacyi, czeka zapewne i Seików.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 1-го Марта 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.